

Motion

1983/84:92

Lars Ahlmark och förste vice talman Ingegerd Troedsson
Vissa ekonomisk-politiska åtgärder, m. m. (prop. 1983/84:40)

I proposition 1983/84:40 föreslår regeringen en begränsning av utbildningskapaciteten för bl. a. fritidspedagoglinjen och förskollärlinjen. Förslaget berör Uppsala universitet i form av en fullständig avveckling av denna utbildning. Fritidspedagoglinjen har 90, förskollärlinjen 174 nybörjarplatser i Uppsala. I landet finns totalt 1 078 resp. 3 492 nybörjarplatser på dessa linjer.

En reduktion av utbildningsvolymen för berörda utbildningar är motiverad av arbetsmarknadsskäl. Sysselsättningsläget gör begränsningen nödvändig. Detta gäller även utbildningen vid Uppsala universitet. Men det är då av vikt att långsiktigt kvarstående platser är så lokaliserade att de på bästa sätt tjänar syftet med verksamheten.

Mot lokalisering till Uppsala talar enligt propositionen att låg- och mellanstadieläro-utbildning saknas där. Detta argument har för dagen viss relevans — även om man också skulle kunna dra motsatt slutsats och överväga en återetablering av sådan utbildning till Uppsala, vilket är ett önskemål från universitetets sida. I detta sammanhang kan det räcka med att peka på att regeringen ej reducerat annan motsvarande utbildning i Mellansverige vilken inte heller är samlokaliserad med låg- och mellanstadieläro-utbildning.

Vidare, och viktigare, talar för ett bibehållande av en låt vara begränsad fritidspedagog- och förskolläro-utbildning i Uppsala följande förhållanden: och vi citerar ur en promemoria upprättad av rektorsämbetet vid Uppsala universitet den 4 november 1983.

Statsmakterna har vid ett flertal tillfällen understrukt behovet av forskning om barn och ungdom. I den forskningspolitiska propositionen gavs sådan forskning hög prioritet. I regeringens skrivelse till riksdagen (1983/84:11) om forskning och försöksverksamhet på barnomsorgsområdet m. m. redovisas ingående forsknings- och försöksverksamhet inom barnomsorgen som bedrivits av socialstyrelsen och inom högskolan.

Vid Uppsala universitet har alltsedan högskolereformen ett omfattande arbete lagts ned för att skapa kontakter mellan läro-utbildning och forskning. Här nedan anges några exempel:

Ett program för barnkunskapsforskning håller på att utvecklas vid Uppsala universitet i samarbete med regionsstyrelsen. Programmet syftar mot en centrumbildning för forskning om barn med tvärvetenskapligt inriktade projekt, i vilka bl. a. barnomsorgsutbildningarna förutsättes medverka.

Projektsamverkan har initierats mellan forskande institutioner och institutioner med barnomsorgsutbildning. Ett sådant projekt är förlagt till den psykologiska institutionen och behandlar den s. k. samlingen i försko-

lan. Ett annat projekt sker i samverkan med pedagogiska institutionen och berör lokalt utvecklingsarbete inom barnomsorgen.

Betydande ekonomiska resurser har avsatts bl. a. inom universitetets barnomsorgsutbildningar för forskningsanknytningsprojekt och utvecklingsarbete. Ett par projekt har behandlat fritidspedagogernas yrkesroll och verksamheten i förskolans arbetslag. Ett annat område omfattar frågor runt övergången mellan förskola och grundskola. Ett projekt under planering är den naturorienterande undervisningen i förskolan.

De insatser av forskningsanknytning och begynnande forskning som initierats av barnomsorgsutbildningarna i nära samarbete med forskande institutioner och som ovan något exemplifierats, är enligt rektorsämbetets mening ett tungt vägande argument för att fritidspedagog- och förskolläraryrket skall fortleva vid Uppsala universitet.

Mot denna bakgrund kan det konstateras att ett bibehållande av viss fritidspedagog- och förskolläraryrket i Uppsala inte endast är en fråga av lokalt intresse utan också berör förutsättningarna för barnomsorgsforskningens utveckling i landet. De goda möjligheterna till forskningsanknytning främjar vidare utbildningens kvalitet. Läggs de här diskuterade nedskärningarna i stället ut även på Stockholm med f. n. 184 platser på fritidspedagog- och 930 platser på förskolläraryrket undviks de negativa effekterna för Uppsala utan att motsvarande sådana uppkommer i Stockholm.

Sammanfattningsvis föreslår vi att i Uppsala bibehålls 60 nybörjarplatser på fritidspedagoglinjen och 60 på förskolläraryrket, en reduktion med 30 resp. 114. I Stockholm görs i gengäld nedskärningar så att regeringens totala dimensionerings- och besparingsmål uppnås.

Med hänvisning till det anförda föreslår vi

att riksdagen med avslag på proposition 1983/84:40, så vitt nu är i fråga, beslutar godkänna vad som i motionen förordats i fråga om planeringsramar för förskolläraryrket och fritidspedagoglinjerna.

Stockholm den 15 november 1983

INGEGERD TROEDSSON (m)

LARS AHLMARK (m)